



**ACORD DE MESURES  
PER A L'OCUPACIÓ  
JUVENIL A CATALUNYA**

**2009-2012**

**UN ACORD D'INTENCIONS INCERTES  
I MANCANCES ESTRUCTURALS**



*“ Els problemes i les aspiracions de la gent jove s'han d'examinar com és degut en els programes de desenvolupament de tots els països, doncs els joves constitueixen un grup de població summament important, tot i que no es tracta d'un grup homogeni. Les seves necessitats i experiències són diferents segons edat, gènere, raça, classe social, tamany de la família, l'accés a l'educació i a la formació, la discapacitat, la condició d'immigrant i de refugiat, així com el nivell de desenvolupament dels països on viuen. Aquests factors contribueixen a identificar com de susceptibles són al risc social i defineixen la seva vulnerabilitat. **Les polítiques i els programes eficaços en matèria de joventut necessiten tenir uns objectius molt clars per tenir en compte les diferències i necessitats específiques.**”*



Extret del document “El jovent en el món d'avui”  
de l'Organització Internacional del Treball (OIT)



<b>Introducció</b>	<b>4</b>
<b>Què amaga l'AMOJC?</b>	<b>6</b>
<b>Eix 1: Condicions laborals</b>	<b>9</b>
<b>Eix 2: Emprenedoria</b>	<b>13</b>
<b>Eix 3: Formació, orientació i inserció</b>	<b>16</b>
<b>Eix 4: Conciliació de la vida laboral, acadèmica i personal</b>	<b>21</b>
<b>Eix 5: Informació i anàlisi estadística</b>	<b>22</b>
<b>Conclusions</b>	<b>23</b>
<b>Annex: Dades i percentatges</b>	<b>25</b>



## Introducció

**E**n la darrera setmana s'ha presentat l'Acord de Mesures per l'Ocupació Juvenil a Catalunya (AMOJC), signat entre d'altres per les branques juvenils dels sindicats majoritaris de l'Estat espanyol, el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, les Patronals catalanes i diversos Departaments de la Generalitat de Catalunya, mitjançant el qual afirmen que intenten posar fi a l'especial i difícil situació laboral que pateix el jovent català.

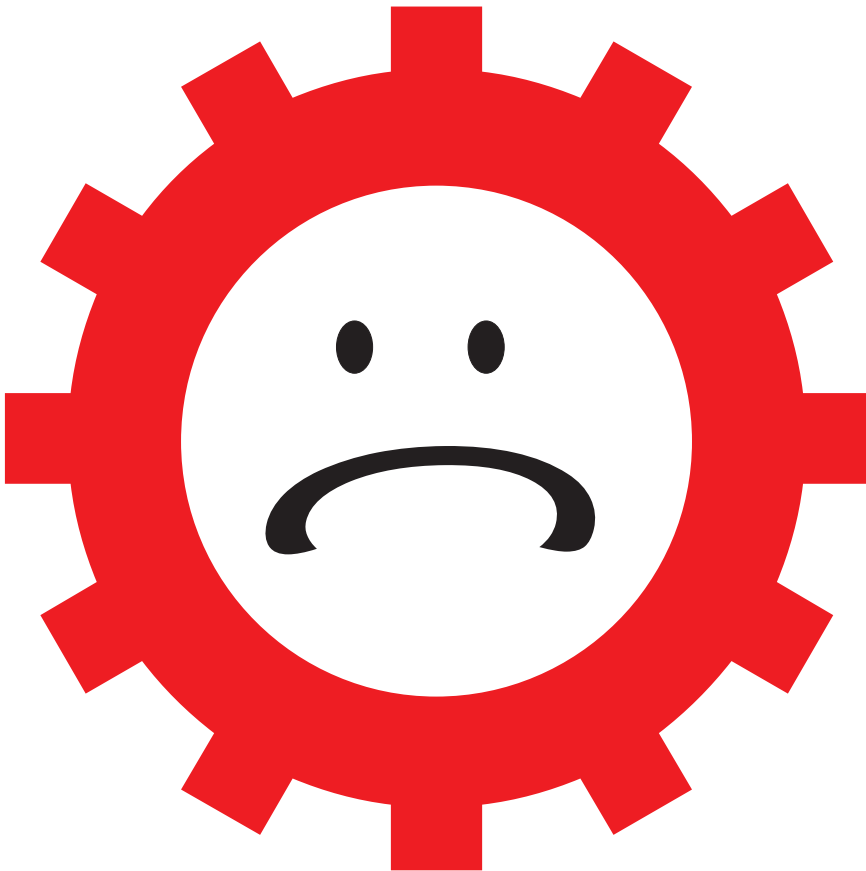
En el document presentat, s'hi fa esment de la problemàtica de l'atur juvenil, agreujada, segons diuen, per la crisi actual, i de la necessitat d'una actuació de l'Administració Pública, juntament amb diversos actors socials, per poder-hi donar solució. Una actuació de l'Administració que es troba dividida en 5 eixos (condicions laborals; emprenedoria; formació, orientació i inserció; conciliació de la vida laboral, acadèmica i personal; i, finalment, informació i anàlisi estadística) i que pretén donar una resposta global al problema.



Des de l'Espai Jove de la Intersindical-CSC, entenem que l'Administració autonòmica de la Comunitat Autònoma de Catalunya (CAC) vulgui actuar davant la situació laboral juvenil. De fet, des de fa mesos exigim aquesta actuació, davant la passivitat que estava mostrant vers els i les joves i el treball. Els motius sobraven, ja que el jovent treballador català està immers en una precarietat laboral extrema: els que no estan a l'atur (situació que afecta el 36,39% dels casos), estan sota la contractació temporal (més d'un 43% dels i les joves ocupades), mentre que els i les que tenen un contracte indefinit han anat veient com els seus drets s'han anat reduint i diluint i les condicions laborals s'han precaritzat. I aquesta situació és especialment greu, ja que estem essent el camp de proves sobre el qual s'aplica un model de *flexiseguretat* (avalat per la UE) que es pretén generalitzar a tot el mercat laboral, tot i que nosaltres n'estem patint les primeres conseqüències.

Tanmateix, un cop vistos els plantejaments d'aquest Acord (a un any de les eleccions), ens queda certa sensació de desengany, ja que l'Administració i les organitzacions firmants no sembla que estiguin posant fil a l'agulla per afrontar la problemàtica, sinó que s'ha presentat amb un erroni anàlisi de la realitat laboral, partint de la base que la crisi n'és un dels detonants, i amb unes mesures que no van més enllà d'intencions o propostes que difícilment és materialitzaran en un curt termini de temps, així com de la sistematització d'un conjunt de propostes que ja estaven tenint lloc o ja eren previstes.

Així, l'actual situació laboral del jovent treballador català no té el detonant en la crisi, sinó que l'arrosseguem de molts anys abans i és molt més profunda. Una situació que parteix de les múltiples reformes de la legislació laboral de l'Estat espanyol, que han generalitzat els contractes temporals, han legalitzat les Empreses de Treball Temporal (ETT), han disminuït les prestacions i augmentat els requisits per accedir-hi, han facilitar l'acomiadament, han normalitzat les dobles escales salarials i un llarg etcètera de mesures més que han servit per edificar el model laboral juvenil actual i les seves intrínseques desigualtats i discriminacions.



## Què amaga l'AMOJC?



L'AMOJC ha estat presentat pels seus autors i autores a través de grans xifres i idees generals, entre les quals destaquen els més de 200 milions d'euros que ha de mobilitzar i les 68 mesures que conté, acordades totes elles per entitats representants del jovent, sindicals, patronals i diversos departaments de la Generalitat, amb la voluntat de fer front a les dificultats laborals del jovent català. Amb aquests titulars, costa de creure que el contingut de l'acord pugui ser negatiu.

Tanmateix, un cop hom se'l llegeix i en desgrana els detalls, es pot observar que, sense arribar a presentar propostes regressives, l'AMOJC en cap cas pot suposar el pas endavant innovador, efectiu i profund que s'ha volgut vendre i el que els i les joves treballadores necessiten per sortir de la precarietat. Per contra, el seu contingut no justifica en cap cas tota la parafernàlia que ha generat, ni permet assenyalar l'acord com una eina que hagi de contribuir decisivament a millorar l'ocupació juvenil, sinó més aviat un projecte que calia tirar endavant des del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya per poder maquillar la seva incapacitat per oferir respostes a l'especial afectació de la crisi per part del jovent i per evitar assenyalar els veritables culpables i les mesures reals que caldria prendre.

En aquesta línia, el present document que ha realitzat l'Espai Jove de la Intersindical-CSC pretén destripar els eixos i punts concrets en els quals es divideix l'AMOJC i analitzar-ne el seu origen, justificació, pressupost i possibles conseqüències.

Així, per una banda, es pot observar com la gran majoria dels punts en els quals es divideix l'acord són simples mesures estètiques, per omplir, sense un efecte real i profund en la vida del jovent treballador català, en la següent proporció:

- 20 de les 68 mesures són relatives a tasques de sensibilització, informació, foment, comunicació o difusió;
- 17 de les 68 mesures són relatives a realitzar anàlisis, estudis i definicions diverses;
- 14 de les 68 mesures són relatives a tasques de promoció (en eteri, sense especificar la forma), coordinació o tancament d'acords.

Amb aquestes xifres, doncs, podem veure força gràficament com **51 de les 68 mesures són poc més que superficials**, sense repercussions profundes en les condicions laborals del jovent treballador català. Igualment,

en altres mesures mitjançant les quals sí que s'hi podria incidir, es troben poc concretes o mal finançades, com veurem més endavant.

Per altra banda, també es pot observar com un conjunt important de les accions que es pretenen impulsar ja estaven en curs o pactades en d'altres projectes o acords presentats i aprovats prèviament. En aquest sentit, 25 de les 68 mesures no són noves, sinó que han estat incloses a l'AMOJC tot i ja ésser previstes amb anterioritat. Tanmateix, el pes concret d'aquestes 25 mesures es veu clar quan s'analitzen en relació amb el seu pes entorn el pressupost total, ja que copen un 92,88% d'aquest. Així, **tan sols un 7,12% dels més de 200 milions que preveu l'acord serviran per aplicar mesures genuïnes mesures genuïnes de l'AMOJC o de nou acord i aplicació .**

En part, aquesta incapacitat de l'AMOJC per impulsar un projecte efectiu i seriós per millorar la situació laboral del jovent català del Principat rau en la manca de competències i recursos de l'administració autonòmica, ja que la capacitat legislativa en matèria de treball és exclusiva de l'executiu central, motiu pel qual la Generalitat de Catalunya es troba amb poques possibilitats de plantejar canvis profunds en l'escenari. Tanmateix, sabent això, és igualment preocupant que en tot l'anàlisi de l'AMOJC i en el dia a dia dels departaments afectats en cap cas es faci referència a aquesta limitació i a la necessitat estratègica de bastir un marc laboral i socioeconòmic propi, tot trencant amb les cadenes de la Constitució espanyola. D'aquesta manera, es renuncia a les eines necessàries per garantir la qualitat en l'ocupació juvenil i es presenten com a decisòries mesures com l'AMOJC que, com a molt, poden edulcorar o maquillar allò que de bon grat es vulgui decidir i legislar des de Madrid.



Per altra banda, també és cert que no per estar limitada competencialment, l'Administració s'ha de doblegar, i aquesta és una sensació amb què ens trobem quan analitzem les mesures que aquest acord presenta, ja que aquelles que realment podrien incidir en les relacions laborals juvenils en un sentit de garantir drets i benestar queden molt limitades, mal finançades i poc concretes, motiu pel qual no hi ha cap garantia que es puguin aplicar correctament.

És en aquest sentit que creiem que transportar un procés de pactisme social en un terreny com el de l'ocupació juvenil a nivell autonòmic, per arribar al present acord, és la millor forma d'igualir-ne el contingut, sobretot quan,

com ja hem vist, les possibilitats d'incidir són intrínsecament limitades. La concertació social, excessivament lloada com a finalitat, perquè denota consens, altra vegada ha servit per allunyar l'àmbit de decisió de les classes treballadores, expulsar de culpes un govern teòricament d'esquerres (i, per tant, en teoria més sensible a les reivindicacions obreres) i moderar-ne les possibilitats de transformació social (ni que fos parcialment i sectorial).

En les properes pàgines, doncs, l'Espai Jove analitzarà l'AMOJC, punt per punt, i en justificarà aquesta percepció, per tal de fugir dels titulars que tan fastuosament s'han reproduït.





**E**l primer eix de l'Acord i un dels més decebedors, ja que, amb la potencialitat que ofereix el títol, només es queda en les engrunes i, en algunes de les mesures proposades, ni això. Realment trist, tenint en compte que algunes de les organitzacions (sindicals i patronals) firmants d'aquest Acord són les que estan marcant les condicions de treball, a través de la negociació col·lectiva. Un exemple del pes d'aquest eix és la seva dotació pressupostària: 575.727,99€, **tan sols un 0,29% del pressupost total de l'AMOJC.**

## **1er objectiu: Anàlisi de les condicions laborals juvenils**

*“Definir les línies d'actuació en l'àmbit de les condicions laborals juvenils a partir de conèixer quina és la realitat actual del jovent i quines són les necessitats i mancances que s'hi observen, fent ús de dades objectives i de l'aportació subjectiva de persones interessades i enteses en el tema.”*

L'actuació proposada és la realització d'un anàlisi sobre la realitat laboral del jovent per part del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTESC), que no deixa de ser format quasi per les mateixes organitzacions que han firmat l'acord. A aquestes alçades, pocs anàlisis queden més per fer respecte les condicions laborals dels i les joves i, en tot cas, aquest hauria de ser un exercici fet abans de tancar l'AMOJC, per tal de poder acordar correctament les mesures adients. De fet, el mateix text afirma que aquest estudi hauria de servir per “proposar, si s'escau, l'adopció de noves mesures administratives o de propostes legislatives”. I aquí caldria preguntar-nos: aquest no hauria de ser un dels objectius clau de l'AMOJC, decidir les reformes clau per millorar la situació de l'ocupació juvenil? El primer punt de l'acord, doncs, ja és tota una declaració d'intencions que tota la feina important quedarà per fer.



## **2n objectiu: Vigilància i control**

*“Incloure dins les actuacions del Departament de Treball i de la Inspecció de Treball i Seguretat Social (ITSS) la visió transversal de les situacions que afecten la població juvenil de manera majoritària.”*

Aquest objectiu consta de tres punts molt superficials, que encarreguen nous estudis, promouen actuacions i garanteixen que els i les joves existeixin per a la Inspecció de Treball (és a dir, mesures per omplir, ja que no expliciten la forma amb què això es concretarà), malgrat que els punts quart i cinquè mereixen algunes consideracions.

## Eix 1: Condicions laborals



Per una banda, s'aposta per “incrementar el control que la Inspecció de Treball i Seguretat Social (ITSS) exerceix sobre la contractació en pràctiques i formació”; i, per l'altra, es demana l'establiment de “les mesures més adients per garantir que la informació escrita que legalment ha de constar en els contractes laborals sigui correctament complimentada”, ja sigui per explicitar la causalitat que justifica una contractació temporal o per assegurar que en el contracte hi aparegui el salari a percebre o aspectes relatius a la jornada laboral, el conveni a aplicar, la categoria o grup professional, les vacances o l'extinció del contracte.

Respecte l'objectiu present i les mesures acordades, la primera reflexió a fer és per quin motiu fins ara el jovent, un dels col·lectius més precaris, era ignorat per l'ITSS fins al punt que calgui un acord com l'actual per mirar de posar-hi remei. Seguidament, cal obrir un debat sobre quin és el model d'Inspecció de Treball que ens cal, per tal de posar-lo al servei del compliment dels drets dels treballadors i les treballadores, tal com ha exigint constantment els darrers anys l'Espai Jove de la Intersindical-CSC. En aquest sentit, som força escèptics/ques respecte la possibilitat que uns simples pedaços i gestions puguin posar fi a dècades d'ineficiència d'aquest organisme.

En aquest sentit, cal recordar que l'Espai Jove ja ha denunciat que el traspàs anunciat a la Generalitat en cap cas és complet, sinó parcial i de gestió de l'ITSS, motiu pel qual la legislació seguirà depenent de l'Estat i, per tant, no es poden esperar massa canvis en les seves actuacions.

D'aquesta manera, i entrant a valorar els punts quart i cinquè del present objectiu, cal celebrar que s'assenyali la problemàtica que suposen els contractes en pràctiques i formació, ja que massa vegades el seu ús s'allunya dels seus objectius teòrics, per tal de ser una fórmula d'emplear mà d'obra precària. Igualment, el frau en la contractació temporal és una xacra que afecta gran part del jovent català (que haurien de veure convertit el seu contracte automàticament en indefinit, si se sabés detectar), així com la manca d'esforç a l'hora de complimentar contractes, deixant a l'aire alguns detalls cabdals i que posteriorment són origen de conflicte i retallada encoberta de drets pactats i no firmats específicament.

Tanmateix, la celebració s'acaba aquí, perquè aquest redactat de bones intencions en cap cas ofereix cap garantia de com es resoldrà la problemàtica.

Així, per una banda cal denunciar que són precisament les organitzacions sindicals que han firmat el present AMOJC les que haurien de vetllar des dels centres de treball pel correcte compliment de la legalitat contractual. La necessitat d'implicar una institució exterior serveix, doncs, per constatar la incapacitat o la manca de voluntat de certes organitzacions sindicals de defensar els drets laborals d'aquelles capes més precàries de la classe treballadora i per allunyar la tasca sindical dels centres de treball per convertir-la en pactes de cúpules.

Per altra banda, acceptant que l'actuació decidida de l'ITSS en favor (tan sols) del compliment de la legalitat vigent hauria de suposar una millora de la situació de bona part del jovent ocupat (en especial en aquells centres de treball on, per tamany o altres circumstàncies, no existeix representació sindical), cal qüestionar-se què mourà aquesta institució a poder realitzar aquesta funció, en especial amb l'allau d'expedients de regulació que ara mateix ja són incapaços d'estudiar amb deteniment. Apartaran de la taula encara més ERO per centrar-se en les condicions de la contractació juvenil? Sembla difícil de creure-ho i aquesta pregunta queda sense resoldre, sobretot veient que aquesta mesura no se sustenta sobre cap partida pressupostària, sinó que se serviria dels mateixos efectius que en l'actualitat. Igualment, tampoc s'especifica quin paper i seguiment patirien les ETT, les quals l'Espai Jove aposta per nacionalitzar.



### 3r objectiu: Sensibilització

*“Realitzar actuacions per sensibilitzar la població jove sobre les condicions de treball, de seguretat i de salut en el treball, i analitzar els canals d'informació i difusió existents per tal que aquests arribin a la majoria de la població jove de manera directa i clara, incorporant la proactivitat en la transmissió del missatge.”*

Aquest objectiu també consta d'accions merament superficials, de sensibilització, que ja es realitzen de diverses formes. D'aquesta manera, ja existeixen materials editats pel Departament de Treball sobre seguretat i salut al treball, destinats a la gent jove, i ja es realitzen tallers als centres educatius, sota el títol “Parlem de feina a les escoles” que, entre altres qüestions, tracten de la necessitat de vetllar per la prevenció als centres de treball. Amb aquest punt, doncs, no es descobreix la sopa d'all.

### 4t objectiu: Formació

*“Promoure que en el Consell de Relacions Laborals s'estudii l'establiment de*

## Eix 1: Condicions laborals

*mesures per garantir que les pràctiques a les empreses serveixin realment per experimentar la formació teòrica.”*

Aquest lloable i necessari objectiu, altra vegada, no presenta mesures efectives per fer-lo efectiu, ja que tan sols proposa mesures superficials (definició, anàlisi, concertació...) que en la majoria dels casos ja són una realitat, però que no eviten l'ús indegut de la figura de l'estudiant en pràctiques. Sens dubte, cal un canvi profund i un replantejament d'aquesta figura per acabar amb la precarietat que porta associada, així com l'establiment de penalitzacions per qui abusi d'aquesta forma de contractació, i aquestes tasques es defugen en el present acord.

### **5è objectiu: Informació**

*“Facilitar l'accés de les persones joves a la informació de temàtica laboral, a través de mitjans específics de suport escrit i també de suport en línia.”*



Els dos punts previstos per aconseguir aquest objectiu són simplement l'adequació d'un espai per als i les joves al web del departament de Treball i l'edició de material divulgatiu d'informació i sensibilització sobre qüestions del món del treball. Dues mesures en cap cas innovadores i que, d'una forma o altra, ja es realitzen des de la Secretaria de Joventut.

**A**quest segon eix és un regal a la patronal catalana, posant les eines i els recursos per tal de dignificar i fomentar una empenedoria que se sosté que es troba menystinguda com a opció laboral, però sense especificar de quin model es tractaria (el que ens fa pensar que es prioritzarà, com és comú, el d'empresari/ària privat i d'organització vertical). Tanmateix (serà per la seva importància?), aquesta tasca té pressupostats 14.652.333 €, **un 7,29% del total del projecte, essent el segon eix més ben finançat.**

### **1r objectiu: Anàlisi de la realitat empenedora jove**

*“Aprofundir en el coneixement i diagnosi de l'empenedoria entre les persones joves, mitjançant la realització d'estudis estadístics sobre la creació d'empreses entre aquest col·lectiu.”*

Com en el primer eix, el primer objectiu és simplement la realització d'estudis per conèixer la realitat d'aquell aspecte, un exercici que s'hauria hagut de realitzar prèviament a la negociació de l'AMOJC, per ajustar-ne les propostes. En tot cas, però, aquí es marca la realització d'un estudi trimestral (aquest ja previst des de fa un any i mig amb el pla Inicia) i un d'annual, amb un pressupost de gairebé 300.000 euros. Serà qüestió de prioritats, perquè l'estudi sobre les condicions laborals del jovent corria a càrrec del CTESC i, per tant, era força més barat.



### **2n objectiu: Promoció i divulgació de la cultura empenedora**

*“Promoure i divulgar la cultura empenedora entre les persones joves, a través d'accions de sensibilització i formació en creació d'empreses en els centres d'ensenyament.”*

Aquest objectiu consta de diversos punts, els quals es poden resumir en la realització de seminaris, mòduls, accions de sensibilització i aportació de continguts sobre empenedoria a escoles de secundària, universitats i centres de formació professional, a més d'iniciar una campanya de comunicació de llançament del programa Inicia, precisament destinat a fomentar l'empenedoria.

El problema, des del nostre punt de vista, és quin model d'empresaris i empresàries es vol promoure i divulgar. Com a teòric govern d'esquerres, creiem que caldria trencar els tòpics i arquetips clàssics i optar per un foment desacomplexat de l'economia social, solidària i cooperativa, per tal de trencar el monopoli de l'empresa privada de la societat catalana. Per contra,

tan sols hi ha un punt que apunti en aquesta direcció, sobre la realització de seminaris sobre cooperativisme “en diferents facultats de carreres relacionades amb la creació d'empreses per tot el territori” i la 2a edició d'un postgrau sobre economia cooperativa a la UAB (quan, en el punt sobre accions de sensibilització de l'emprenedoria, en eteri, s'especifica que aquestes tindran lloc “independentment dels estudis que estiguin cursant”, per tant, de forma molt més generalitzada). I, de fet, aquesta és l'única referència a l'economia social en tot l'AMOJC i tot just gaudeix d'un finançament equivalent als estudis sobre emprenedoria del primer objectiu del present eix. Un oblit imperdonable i una oportunitat perduda per fomentar un altre model d'empreses entre la gent jove, des del nostre punt de vista.

### 3r objectiu: Informació, formació i assessorament

*“Informar i assessorar les persones joves en el procés de creació d'una empresa, tant de forma personalitzada com en línia, i formar els professionals necessaris per prestar aquest tipus d'atenció.”*

Aquest objectiu contempla l'acompanyament i assessorament en el procés d'elaboració del pla d'empresa i la posada en marxa del web del projecte Inicia, amb informació per a emprenedors/es. Sobta, però, que aquest web ja és operatiu des de fa mesos, amb l'assessorament que aquí s'anuncia inclòs i, fins i tot, amb un apartat especial per a joves.

Per altra banda, també s'oferirà suport a entitats que realitzin programes singulars o experimentals de suport a la creació d'empreses per part de joves, una altra vegada sense citar quin tipus d'empreses i amb quina filosofia es volen prioritzar.

### 4t objectiu: Suport llançament i consolidació empreses creades per joves

*“Ofereix el suport tècnic i econòmic necessari al jovent interessat en crear la seva pròpia empresa, especialment en la fase inicial de l'activitat, perquè el seu projecte pugui obrir-se camí més fàcilment en el món de l'emprenedoria.”*

Aquest suports inicials es materialitzarien mitjançant assistència tècnica durant la fase de llançament i en els primers tres anys de vida de l'empresa i oferint productes financers específics i subvencions. Altra volta, veiem com s'otorguen ajudes econòmiques de forma indiscriminada, sense primar cap model d'empresa social i cooperativa o, fins i tot, sense firmar cap compromís de bones pràctiques en l'ocupació, a la vegada que



## Eix 2: Emprenedoria

l'assessorament i el finançament són aspectes que provénen del projecte Inicia, que ja estava engegat amb anterioritat.

### **5è objectiu: Xarxa Universitats Emprenedores. Inicia: per la creació d'empreses**

*“Atès l'interès que alguns centres universitaris han mostrat en participar en el programa Inicia, promocionar les unitats d'emprenedoria a les universitats de Catalunya a través d'un programa específic, com és la Xarxa d'Universitats Emprenedores, i fer-ne el seguiment i avaluació.”*

Com s'indica, aquest objectiu és molt eteri i poc concret, ja que pretén introduir el programa ja existent Inicia a les universitats i fer un avantprojecte de la Xarxa Universitats Emprenedores i impulsar-lo i coordinar-lo. La iniciativa és embrionària i apareix poc detallada, però en aquest cas tampoc s'especifica el model d'empresa a difondre (aquí és un detall especialment rellevant ja que es tracta d'accions en el si del sistema educatiu públic), ni tampoc si en aquest projecte hi haurà participació privada, tal com preveu que succeixi l'aplicació del Pla Bolonya, en un procés de mercantilitzar la Universitat Pública.



**S**ens dubte, aquest és l'eix més extens i, sobretot, **més ben finançat, amb 185.313.790,34 €, un 92,21% del total del pressupost** de l'AMOJC. Tanmateix, sobta que sigui precisament l'apartat dedicat a qüestions relatives sobretot a l'educació i la formació el que s'endugui el gruix dels recursos de l'acord, quan aquest hauria de ser un aspecte bàsicament col·lateral del món laboral. De la mateixa manera, una part important de les mesures que comprèn queden recollides en altres plans ja aprovats amb anterioritat, el que sobredimensiona enormement no només aquest eix, sinó el conjunt de l'AMOJC, amb qüestions que no haurien de ser les centrals del present acord.

### **1r objectiu: Futura Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil (XNEJ)**

*“Impulsar el treball en xarxa entre el Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) i la futura Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil per tal que els equipaments que en formen part esdevinguin el referent per a la recerca de feina per a la gent jove.”*

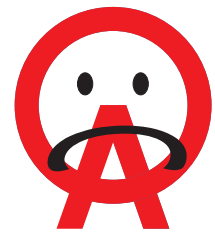
Aquest objectiu pretén coordinar els diversos serveis de recerca de feina, tant els SOC com els que es volen implantar als centres formatius (com està previst de fer al II Pla general de formació professional a Catalunya (2007-2010)) i fer-los funcionar en xarxa.

Aquesta mesura, en bona part ja prevista i executada amb anterioritat, esquiva un aspecte clau i essencial: la ineficiència endèmica dels serveis públics d'ocupació, sobretot per a la gent jove, el qual ha motivat que la meitat dels aturats i les aturades joves no estiguin a les seves llistes, ja que ho veuen inútil i només com una via per cobrar prestacions o subsidis per desocupació (un tràmit al qual molts/es joves no hi tenen accés, per no haver cotitzat suficient). Si no s'impulsa un nou model de recerca de feina que faci un seguiment i assessorament actiu del procés, difícilment una millor coordinació servirà per millorar un funcionament que ja ha quedat obsolet i que ha abocat molta gent jove a les ETT com a millor fórmula per trobar feina, encara que sigui més precària.

### **2n objectiu: Formació per a l'ocupació**

*“Emfatitzar i sensibilitzar respecte de la importància de la formació, especialment la professional, com a eina per millorar les competències i la qualificació del jovent que hi participa.”*

Darrera d'aquest enunciat, s'hi amaga una partida que aplega gairebé la





## Eix 3: Formació, orientació i inserció

meitat del pressupost de l'AMOJC (en concret, 95.882.586,7€), malgrat que presenta mesures encarades gairebé exclusivament a la Formació Professional, més que al món del treball, amb l'agreujant que la majoria d'aquestes ja estaven previstes en al II Pla general de formació professional a Catalunya (2007-2010).

Així, les accions concretes que preveu són fomentar l'accés de les persones al sistema de formació professional a Catalunya, millorar la planificació de la formació professional al llarg de la vida, estendre pel territori català la futura xarxa FP.cat, incrementar els nivells de formació i qualificació de la població activa, sensibilitzar per augmentar el nombre d'usuaris/àries de la formació inicial i de la formació per a l'ocupació, promoure i aplicar un programa de transició a la vida activa i millorar la col·laboració i transició entre els cicles superiors de formació professional i les universitats.



En aquest cas, malgrat que des de l'Espai Jove de la Intersindical-CSC compartim la necessitat de reforçar, promocionar i dignificar la formació professional i podríem entrar a discutir si les plantejades aquí (i reciclades d'altres llocs) són les mesures més eficaces possibles, entenem que el realment greu és que una qüestió que va lligada al món laboral, però que no n'és part integral, esdevingui el nucli central d'un acord per millorar l'ocupació juvenil. Aquest fet diu ben poc de l'AMOJC i les seves possibilitats d'incidir en el món laboral.

### **3r objectiu: Forma't**

*“Impulsar des d'un programa transeversal de referència, com és el projecte Forma't, actuacions en l'àmbit de la formació contínua per a persones joves ocupades.”*

Aquest punt copia gairebé textualment els objectius del projecte Forma't, ja en marxa, per facilitar als treballadors i les treballadores l'aprenentatge d'idiomes i de prevenció de riscos laborals i l'ampliació d'estudis. Com diem, aquest projecte no és nou, però tampoc s'hi explica com es farà per estendre'l entre la gent jove, ja que depèn de la bona voluntat de l'empresari/ària per deixar a la seva plantilla participar-hi.

### **4t objectiu: Escoles taller, cases d'oficis i tallers d'ocupació**

*“Donar formació i treball a persones joves en atur mentre participen en un projecte d'utilitat pública o d'interès general i facilitant la seva incorporació en el mercat laboral.”*

Aquest objectiu pretén seguir amb aquests projectes que combinen la formació i el treball, però sense aportar novetats en el seu plantejament, més enllà d'una etèria "major flexibilitat" tant pel que fa a les seves especialitats com a la seva adequació a les necessitats del territori i la gent jove. En tot cas, una vella mesura que cal reforçar, però que en cap cas es pot considerar innovadora ni pròpia de l'AMOJC, tot i que n'acapara una quarta part del seu pressupost (uns 57.356.434€).

### 5è objectiu: Orientació i assessorament

*"Donar a conèixer el funcionament del mercat de treball perquè el jovent pugui afrontar una inserció posterior amb majors garanties, així com garantir l'existència d'un dispositiu integrat d'informació i orientació professional durant la vida activa de tota persona."*

Mitjançant aquest objectiu es pretén millorar el cicle laboral dels treballadors i les treballadores, establint itineraris personals formatius a mode de cicle vital (supeditant l'oferta formativa a les necessitats del mercat de treball), millorant la informació que faciliti l'entrada al sistema de formació professional, seguint impulsant programes de suport a la transició entre formació i treball i aplicant sistemes d'aprenentatge permanent a les empreses, afavorint el desenvolupament de la carrera professional de les persones joves des d'una perspectiva de gènere i ampliant la formació sobre el mercat de treball que s'imparteix en els centres educatius.



Com en casos anteriors, algunes d'aquestes mesures ja vénen determinades pel II Pla general de formació professional a Catalunya (2007-2010) i d'altres són reciclades d'accions que ja venien aplicant-se. Fins i tot s'usa l'últim punt per lloar el Pla Bolonya, ja que s'hi afirma que es posarà especial èmfasi en la formació en habilitats i aspectes pràctics del funcionament del mercat de treball (el que implica reduir el component intel·lectual i crític de l'ensenyament universitari).

Per contra, sorprèn de forma positiva el punt relatiu a la inserció de la perspectiva de gènere en el desenvolupament de la carrera professional. Així, les dues mesures per aplicar-ho serien l'edició d'eines i materials didàctics per a professors, professores i centres educatius (mesura molt limitada i superficial) i, sobretot, la subvenció de projectes innovadors presentats per entitats i ens locals per impulsar programes que afavoreixin l'accés de dones joves a professions en què es troben subrepresentades. Aquesta darrera és una mesura a tenir en compte i analitzar-ne els efectes,

## Eix 3: Formació, orientació i inserció



malgrat que, un cop més, cal lamentar el limitat finançament que se li preveu (tan sols 744.505,64€, entre les dues mesures de l'objectiu) i que, de fet, és l'única proposta amb perspectiva de gènere de tot l'acord.

### 6è objectiu: Mobilitat

*“Facilitar la mobilitat tant formativa com laboral a les persones joves, fent que les seves experiències dins i/o fora del nostre país puguin aportar coneixements útils i aplicables al mercat laboral local.”*

Aquest objectiu senzillament pretén continuar incentivant mitjançant la sensibilització i les ajudes econòmiques la mobilitat interna (dins l'Estat espanyol) i internacional (fora de l'Estat espanyol), però sense concretar la quantitat de les beques i ajuts que s'atorgaran. En el cas dels viatges fora de l'estat, aquests han de servir per fer pràctiques en empreses estrangeres i es preveu que 500 joves en siguin anualment beneficiaris/àries.

Com en altres casos, són mesures interessants, però que ja venien realitzant-se amb anterioritat i, per tant, no suposen cap innovació o canvi en la situació de l'ocupació juvenil.

### 7è objectiu: Inserció

*“Posar a l'abast de les persones joves les eines necessàries per facilitar-los la seva inserció laboral, entesa com un element indispensable per al ple desenvolupament de cada jove dins el mercat de treball.”*

Aquest objectiu inclou mesures per ajudar en la inserció laboral de persones en situacions de vulnerabilitat i risc d'exclusió social (bàsicament, subvencions a entitats i ens locals, millor coordinació entre els diversos serveis i la signatura de diversos convenis) i de persones amb discapacitat (millorar la metodologia de treball i col·laborar amb el departament d'Educació), en uns paquets de propostes que són bàsicament continuistes respecte al que ja es feia i en certes ocasions limitats, ja que es basen massa vegades en donar suport a accions externes, però sense legislar o actuar de mutu propi per millorar-ne la situació o garantir que es compleixi la normativa vigent (de contractació de persones amb discapacitat, per exemple).

### 8è objectiu: Suport i formació de professionals

*“Proporcionar tant a les persones joves com al personal professional amb què contacten les eines necessàries per tal de poder-los orientar de manera adequada en el procés d'inserció laboral.”*

Aquest punt presenta mesures molt limitades com són la formació del personal de l'administració de la Generalitat i l'elaboració, si s'escau, de documentació específica per a la creació d'itineraris, així com l'edició d'una guia d'ocupació juvenil actualitzada per al personal que es dedica a la inserció laboral juvenil.

## Eix 3: Formació, orientació i inserció

### **9è objectiu: Suport i coordinació amb els ens locals i territorials**

*“Establir sinèrgies amb els ens locals i territorials a fi que la formació, l'orientació i la inserció laboral arribin a un volum de població superior a l'actual i es millori la qualitat i l'eficiència dels serveis prestats. En aquest sentit, emfatitzar l'existència d'una xarxa territorial de prestació de serveis a la joventut que incideixen en el desenvolupament i aplicació de les polítiques laborals juvenils, tant a través de les Oficines Joves de Treball com de la Xarxa de Serveis d'Informació Juvenil.”*

Darrera d'aquest enunciat tan llarg, bàsicament es pretén donar formació i informació al personal tècnic dels ens locals i territorials, editar-los-hi materials de suport i guies, coordinar aquests ens i difondre entre diferents organismes del territori aquest acord i poder-hi treballar coordinadament. En poques paraules, simplement es pretén millorar els ens que ja existeixen, però sense concretar de quina manera i amb un limitat pressupost de 32.000€.



Cal reconèixer, però, que l'obertura d'Oficines de Treball arreu del territori, per donar suport i assessorar en qüestions laborals el jovent treballador està essent una mesura que la Secretaria de Joventut ha anat impulsant darrerament, sense tants escarafalls, però que pot esdevenir tant o més significativa i útil que la gran majoria de les mesures que aquest acord presenta.

## Eix 4: Conciliació de la vida laboral, acadèmica i personal

**A**quest eix suposa una gran decepció, ja que, tot i la importància que hauria de tenir un aspecte bàsic com el de poder compaginar el món del treball, l'acadèmic i el personal entre la gent jove, l'AMOJC en dedica un espai irrisori i, sobretot, unes mesures totalment insuficients i gens concretes. De fet, només es dediquen 39.042€ a aquest eix, **el pitjor finançat de tots, amb l'equivalent al 0,2% del total del pressupost.**

### 1r objectiu (i únic): Anàlisi comparativa sobre conciliació

*“Reforçar aquelles polítiques que permetin una òptima conciliació entre la vida laboral, acadèmica i personal de les persones joves”*



Malgrat que totes i tots podríem estar d'acord amb aquest objectiu, les úniques mesures que es presenten són la realització d'una anàlisi comparativa sobre la normativa europea sobre el tema de la conciliació, l'edició d'una guia que reculli experiències pràctiques en empreses públiques i/o privades en el camp de la conciliació (dues tasques que caldria haver fet prèviament, per poder arribar a conclusions i propostes concretes), la preparació d'una proposta de prova pilot de conciliació adreçada a joves treballadors/es (sense concretar més, ni qui s'hi podrà acollir, ni sobre què es basarà, ni com s'incentivarà...) i el conjunt de mesures que el Departament d'Innovació, Universitats i Empreses està prenent per fer compatible la vida laboral i acadèmica, en el marc de l'aplicació del Pla Bolonya (quan totes i tots sabem que precisament aquest pla fa més difícil aquesta conciliació i que les mesures que haurien de fer alleugerir aquesta dificultat afegida triguen a arribar).

En definitiva, doncs, un eix totalment malaguanyat, sense avançar en propostes necessàries i realment efectives, com la racionalització dels horaris laborals, la implantació de la jornada laboral de 35 hores o la creació d'un salari social per joves estudiants.

**A**quest cinquè eix és força anecdòtic, ja que tan sols es refereix a la necessitat de facilitar els estudis sobre la situació de l'ocupació juvenil, mitjançant mètodes estadístics que tinguin en compte la variable de l'edat. Així, aquest eix no servirà per millorar la situació laboral del jovent, però sí per conèixer-ne millor els detalls. Tanmateix, pot sembla ridícul que una qüestió tan bàsica com aquesta no només aparegui en l'AMOJC, sinó que n'ocupi tot un eix... Igualment, **s'emporta un 0,19% del pressupost total**, uns 390.000€.

### **1r objectiu (i únic): Informació, anàlisi i coordinació**

*“Introduir la perspectiva de gènere en la informació i en l'anàlisi estadística del Departament de Treball, de manera que en aquesta tasca s'incloguin mètodes de recopilació, tractament i anàlisi de dades que facilitin la informació sistemàtica i de qualitat relativa a la població jove.”*

Concretant aquest objectiu, el que es reclama són qüestions tan bàsiques com la recopilació de les dades ja existents sobre ocupació juvenil, disposar d'informació de consulta dividida per franges d'edat (també quant a sinistralitat laboral), la realització d'un estudi anual sobre ocupació juvenil, la identificació dels sectors amb major ocupació i subocupació juvenil i facilitats en l'accés a totes aquestes dades, estudis i xifres. Una demanda ben lògica, però increïblement poc transcendental.



## Conclusions

**A**rran de l'anàlisi realitzat i presentat en aquest document, des de l'Espai Jove de la Intersindical-CSC constatem que:

**L'AMOJC** és una demostració que la Comunitat Autònoma de Catalunya no disposa de competències, ni massa capacitat d'incidir en matèria laboral, ja que en l'acord no s'hi ha pogut proposar ni una sola reforma legislativa en favor de l'ocupació juvenil, el que dificulta enormement la lluita per dignificar-la i garantir-ne el drets (de fet, ni en la Inspecció de Treball, falsament traspassada, s'hi poden introduir canvis ni millores efectives);

**L'AMOJC** és bàsicament un conjunt d'anàlisis, estudis i accions de sensibilització i informació, unit a una recopilació d'accions que ja estaven previstes o duent-se a terme, motiu pel qual la seva incidència real pot ésser enormement limitada, més enllà de ser una coartada per un Departament de Treball que, a un any de les eleccions, pot afirmar haver actuat en favor del jovent treballador, després que aquest pateixi com qui més els efectes d'una crisi que no ha provocat;



**Els recursos** específics de l'AMOJC són limitats i mal repartits, ja que són copats especialment per aquelles mesures ja previstes prèviament o que ja es troben en període d'execució, en especial del camp de la formació professional (3r eix), així com hi ha algunes mesures interessants que es queden sense concreció, ni garanties i amb limitat pressupost, mentre que finalment cal denunciar que s'ha perdut l'ocasió per replantejar un model d'empresariat tot impulsant noves fórmules d'economia social i cooperativa i s'ha ignorat completament un subcol·lectiu que pateix la precarietat més que ningú, el jovent treballador immigrant, en especial aquell que es troba en situació irregular;

**L'AMOJC** ha partit d'una voluntat excessiva de fer arribar la concertació i el diàleg social fins l'àmbit de l'ocupació juvenil, amotllant al pacte social fins i tot les joventuts sindicals (arribant-les-hi a posar l'etiqueta de "organitzacions juvenils sindicals més representatives", quan en realitat la representativitat sindical l'ostenten les organitzacions sindicals en conjunt i

en cap cas les seves joventuts), fruit del qual no s'hi pot apreciar una voluntat de canvi de model socioeconòmic ni de reforma profunda i, per tant, tanta parafernàlia era innecessària, excepte per la funció propoagandística que ha acomplert;

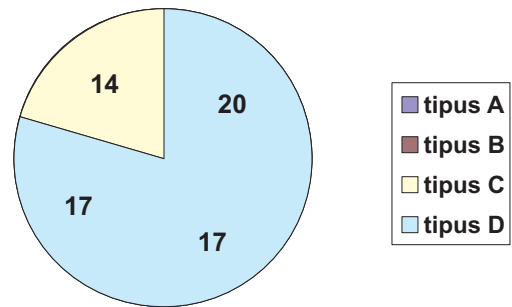
**L'AMOJC** parteix d'un error de base que és el de identificar la precarietat juvenil com una qüestió endèmica i estructural sinó com un mal conjuntural i passatger, motiu pel qual les respostes que es plantegen són excessivament limitades i superficials, encarades a mantenir un mercat laboral que intrínsecament precaritzarà el jovent treballador en especial i el conjunt de les classes treballadors en general, tal com ha ocorregut durant les darreres dècades, i aquest acord no contribuirà a posar-hi remei.





**Annex:**  
**Dades i percentatges**

**Pes de les mesures "superficials" en el total de l'AMOJC**

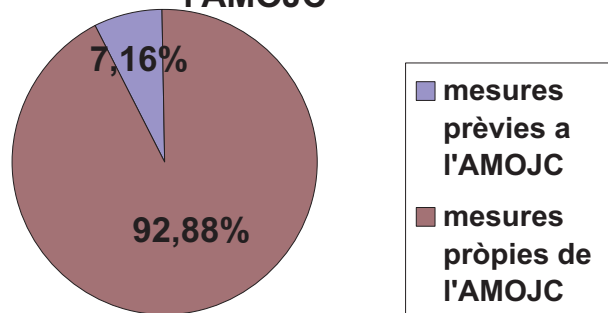


**Quantitat de mesures segons contingut (en total a l'AMOJC, 68):**



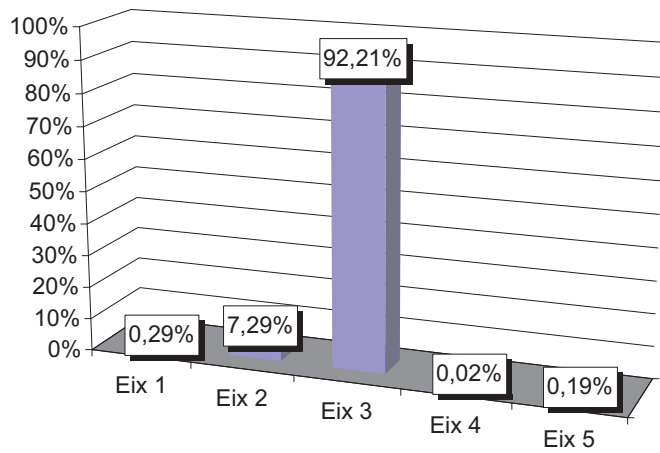
<b>tipus A</b> .....	sensibilització, informació, foment, comunicació o difusió.....	20
<b>tipus B</b> .....	realitzar anàlisis, estudis i definicions diverses.....	17
<b>tipus C</b> .....	altres.....	17
<b>tipus D</b> .....	tasques de promoció, coordinació o tancament d'acords.....	14

**Pes en el pressupost entre les mesures prèvies i les pròpies de l'AMOJC**



Pressupost de les mesures ja previstes o en estat d'execució des d'abans d'aprovar-se l'AMOJC = **186.661.561,69 €** (92,88% del total del pressupost)

Pressupost de les mesures noves i pròpies de l'AMOJC = **14.309.331,64 €** (7,16% del total del pressupost)



Eix 1: Condicions Laborals	<b>575.727,99 €</b>
Eix 2: Emprenedoria	<b>14.652.333,00 €</b>
Eix 3: Formació, orientació i inserció	<b>185.313.790,34 €</b>
Eix 4: Conciliació vida Laboral, acadèmica i personal	<b>39.042,00 €</b>
Eix 5: Informació i anàlisis estadística	<b>390.000,00 €</b>
<b>Total</b>	<b>200.970.893,33 €</b>



